

по български. Но владиката го прекъснал и заповѣдал да чете по гръцки. Обаче, общъ викъ процѣпилъ църквата, че не искатъ гръцки. Шумътъ продължилъ и владиката е билъ изгоненъ изъ църквата най-позорно. Съ това Сливенци сж дали начало за преследване гръцкитѣ владици. Водената отъ тогава до 1870 г. борба въ Цариградъ противъ Фенеръ не е била лишена отъ Сливенци, първоначинатели, каквито сж били Стефанъ П. Стефановъ, х. Мина Пашевъ и по униятството, наравно сж Цанковъ е билъ Д-ръ Г. Мирковичъ и пр. и пр.

Резултатъ на черковнитѣ борби е известниятъ на всички султански ферманъ отъ 28 февруарий 1870 г., съ който се учредява самостоятелна **българска черква**, наречена Екзархия. На всѣкжде фермана е билъ четенъ официално отъ турекитѣ първенци и чиновници. Чайковски изповеда че по тоя случай въ Сливенъ било станало голѣмо тържество, защото мѣстния мютесарифъ взелъ живо участие въ него заедно съ всички турски чиновници съ гайда, въпрѣки че по внушението на английскитѣ консули, тѣ требвало да се въздържатъ. Ферманътъ билъ прочетенъ въ конака съ голѣма тържественостъ.

Въ първия народоцърковенъ съборъ въ Цариградъ на 23 I 1871 г. представителъ отъ Сливенъ е билъ **Добри П. Чинтуловъ**, а представителъ на Бургазъ е билъ сливенченина Стефанаки П. Стефановъ. Въ смѣсенія съветъ, който е билъ назначенъ да изработи проекта на устава, е влизалъ сливенченина **Димитъръ Добровичъ**.

Презъ 1872 г. патриаршията успѣва да въздѣйствува на Великия везиръ Махмудъ Паша да заточи българекитѣ владици, първи ратници по ченковния въпросъ: Иларионъ Макареополски, Иларионъ Кюстендилски и Панаретъ Пловдивски. Укаръ че подаленитѣ телеграми по този поводъ до църквитѣ изъ вътрешността да сж били конфискувани, предварителната телеграма отъ Стеф. П. Стефановъ стига въ Сливенъ. Веднага Сливенци наливатъ възвание и на 23 I 1872 г. църковния дворъ на храмъ Св. Димитъръ е билъ претрѣпанъ съ повече отъ 5000 души възрастни българи, свикани на митингъ за протестъ противъ това заточение.

Подробноститѣ избѣгваме по този митингъ, но ще добавимъ, че и първия по реда си и по своята импозантностъ протестационенъ митингъ противъ заточението на дейцитѣ владици, е станалъ пакъ въ Сливенъ.

Още съ учредяването на българската Екзархия се замисля за Сливенски Митрополитъ. За такъвъ е билъ препоръчанъ отъ Д-ръ С. Чомаковъ свещен. Златанъ, свещенодѣйствующъ въ г. Пловдивъ-Каршиака, вдовецъ съ деца. Възведенъ въ монашеско звание свещеникъ Златанъ е билъ нареченъ **Серафимъ**.

Митрополитъ Серафимъ, който е билъ уменъ и мѣдръ старецъ, въ качеството на владика пристига въ Сливенъ на 3 юний 1878 год.

Заслугитѣ на Митрополитъ Серафимъ за Сливенъ и епархията сж твърдѣ голѣми. Съ своята мѣдростъ той се е поставилъ много добре предъ турекитѣ власти и винаги е бивалъ изслушванъ и уважаванъ неговитѣ молби. Не само това, той е билъ решителенъ и безстрашенъ пастирь. Служилъ е самоотвержено на народното дѣло и ненапразно неговото име е било търсено въ най-критични моменти. Той е защитникъ

и на „буднитѣ“ учители и на дѣлотворителитѣ и на народа.

Следъ сливенското възстание на Стоиловата чета презъ 1875 г. презъ днитѣ на м. септемврий около Сливенъ се зачува страшната хала „Шевкетъ-паша“, която съсипала селото Бояджикъ на 17 май с. г. известно между народа съ името „Бояджикъ ямасж“. Тази хала застрашила следъ това и Сливена и неговата околностъ. 20,000 оурци редовна войска и башибузукъ, напѣва къмъ Сливенъ за разорение и грабежъ. Паника и ужасъ! Умниятъ и човѣколюбивъ старецъ Митр. Серафимъ, за да спаси града и населението, взема съ себе си мютесарифина Хайдаръ бей, отива въ лагера на Шевкетъ паша и безъ да зачита своето високо достоинство, пада на колене предъ кръволака и го моли за милостъ. Хайдаръ бей сжщо е просилъ пощада за града. И молбитѣ били чути. Заслугитѣ на М. Серафима сж били признати въ този слуйай и отъ европейската комисиия. Той отправя обширно писмо по тия жестокости и насилия и до дѣдо Антимъ I български екзархъ. Дѣдо Антимъ е ходилъ при Савфетъ паша, министъръ на външнитѣ работи, и го е увѣрилъ съ силни израци въ мирноподаничеството на сливенци и клеветитѣ противъ тѣхъ.

Въ една дописка отъ Сливенъ до в. **Знаме** май 1875 г. се казва, че Сливенския каймакаминъ съобщилъ на мѣстния владика Серафимъ, че ималъ заповѣдъ отъ везиря, щото Серафимъ да уволни главнитѣ Сливенели учители: **Коняровъ** и **Черковски**, защото първиятъ билъ свършилъ въ Русия, а вториятъ носѣлъ „квмитеска брада“ Дѣдо Серафимъ явилъ това комично искане на екзарха, който излѣзълъ по-хитъръ и изискалъ да му се даде везиреккия такрирь, но такрира не билъ проведенъ и работата тѣй заглѣхнала.

Когато Шевкетпашовитѣ башибузуци сж върлували изъ селата, убивали и колѣли и „голѣмъ страхъ обзе населението“, дѣдо Серафимъ съ рискъ на живота, отива да абикала епархията, дѣто въ Ямболъ сж щѣли да го убиятъ съ камъни. И все пакъ съ това свое ходене тей е спасилъ съсипването на петъ села около Бояджикъ. Споредъ Скайлера, башибузуцитѣ сж били разсипали следнитѣ села: Караджа-Муратлий, Кара-Куртъ, Губелъ, Курфала, Бали Бунаръ, Калфакюю, Пандаклий, Гюмлий, Чомлекларъ, Сюлеманъ, Карабурунъ, Мурлукъ ходжа и др. Скайлеръ членъ отъ европейската комисиия, изрично пише въ своя рапортъ за „смелото посредничество на владиката Серафимъ.... следъ претърпѣни голѣми унижения“.

Тукъ ще споменемъ и другъ единъ отъ многото важни актове на Митроп. Серафима. По време освободителната война е трѣбвало да се узнае отъ руската главна квартира съ какви въсони сили разполагатъ турцитѣ край Сливенъ, за да влезятъ войскитѣ тамъ. Главната квартира се отнася до П. Хитовъ да имъ посочи отъ своята чета лице, което би могло да изпълни тежката мисия, да мине Балкана, да отиде въ Сливенъ и занесе писмо до владиката. Съ това писмо се искало отъ владиката да съобщи турекитѣ сили въ и около Сливенъ. За такъвъ П. Хитовъ е посочилъ сливенеца **Михалъ Стоячевъ Мухтаровъ**. Той приелъ съ удоволствие възложената му мисия. Минава Балкана презъ Ж. Врати слиза въ Сливенъ. Спира въ кѣщата на баба